

Polívka, Jan

**"Religious Transformations in the Contemporary European Societies II" :
International Erasmus Intensive Program v Szegedu**

Sacra. 2011, vol. 9, iss. 2, pp. 68-69

ISSN 1214-5351 (print); ISSN 2336-4483 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/124446>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

„Religious Transformations in the Contemporary European Societies II“

International Erasmus Intensive Program v Szegedu

Jan Polívka, FF MU, Ústav religionistiky

Jak se již stalo tradicí, ve dnech 15. až 29. srpna se konala v pořadí již 6. letní religionistická škola v maďarském Szegedu. Bohužel byla poznamenána nezájmem studentů z participujících pracovišť, a proto se nesla ve velmi komorním duchu a program přednášek a hlavně studentských prezentací byl chudší než loni. Přesto se našlo pár zajímavých příspěvků, které naštěstí převažovaly nad těmi nic nepřinášejícími. První přednáška, *Ritual and Things* Jana Krátkého dodala podněty k zamýšlení nad protínáním sociální teorie a kognitivní vědy. Nabídla trochu odlišný způsob jak uvažovat o materiální kultuře, než na jaký je většina z nás zvyklá. Byla také jednou z okruhu neurověd, které si pomalu, ale jistě nacházejí místo i ve středoevropské religionistice. Jakub Grabowski z Krakovské univerzity se věnoval neurologickému a genetickému determinismu a Martin Lang, opět z Brna, přednesl přehledový příspěvek o náboženství a náboženských změnách z pohledu neurověd.

Druhým významně zastoupeným okruhem témat bylo něco, co by senzacechtivý novinář nazval „střetem kultur“, my se střízlivějším pohledem bychom spíš použili termín „multikulturalismus“. Profesor András Máté-Tóth ze Szegedské univerzity vystoupil s přednáškou, kterou dnes už můžeme považovat za klasiku: *Interpreting Religion in Europe Today*. Naopak jeho kolega Gabor Daniel Nagy zaujal s tématem náboženského pluralismu a rozdílů v jeho chápání ve Spojených státech amerických a v Evropě, především tedy v Maďarsku. Attila Kovács z Komenského univerzity v Bratislavě se věnoval svému hlavnímu tématu, islámu v Evropě, a na příkladu tří výrazných vůdců ukázal rozdílné formy tohoto náboženství na starém kontinentě. Jako pokračování této přednášky jsme si odpoledne promítli velice vtipný britský film *The Infidel* z roku 2010 o muslimovi, který zjistí, že je adoptovaný a jeho praví rodiče jsou židé.

Posledním větším tematickým celkem, který se objevil na letošní letní škole, byli novopohané a okultisté. Až z dalekého Cardiffu přijel prof. Max Deeg, který si pro Szeged připravil přednášku o novopohanství a nových germánských náboženstvích. V této přednášce se dotknul především vzniku tzv. germánského mýtu, který se projevil např. v díle Richarda Wagnera a později byl zneužit nacistickou propagandou. Dalibor Stryhal z Bratislavy naproti tomu přinesl případovou studii slovenského novopohanského hnutí Dažbogovi vnuci. Na úplný závěr programu vystoupil Tamas Szilagyi ze Szegedu s velice zajímavým a neotřelým workshopem *Occultism and Modern Rock Music*.

Kromě přednášek se i letos konalo několik exkurzí. Ta nejdelší z nich byl výlet do městečka Gyula. Kromě obvyklé prohlídky místních pamětihodností se zde konala i terénní přednáška Márka Kékesiho ze Szegedské univerzity o vztahu

církví a společnosti v současné střední a východní Evropě. Dále jsme v Szegedu navštívili místní synagogu, katedrálu a Diecézní muzeum.

Kromě tohoto oficiálního doprovodného programu byl dostatek času i na ten neoficiální, návštěvy koncertů a vzhledem k vysoké teplotě především na časté návštěvy místního koupaliště.

Zhodnocení letošní letní školy není vůbec lehké. Jako u všech akcí se i na této potvrdilo, že udržet počáteční nadšení je mnohdy nadlidský výkon. Přestože se může zdát, že program upadá, vystoupení některých jedinců danou situaci zachraňuje, a proto pořád stojí za to se letní školy účastnit.